

EIROPAS KOMISIJAS ATBILDES

UZ EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTAS ĪPAŠO
ZIŅOJUMU

Ārējie konsultanti Eiropas Komisijā: iespējas
reformas īstenošanai

Saturs

I. KOMISIJAS ATBILŽU VISPĀRĪGS IEVADS	2
II. KOMISIJAS ATBILDES UZ REVĪZIJAS PALĀTAS IETEIKUMIEM.....	2
1. ieteikums. Pilnveidot pašreizējo sistēmu, kas regulē ārējo konsultantu pakalpojumu izmantošanu.....	2
2. ieteikums. Uzlabot ar ārējo konsultantu pakalpojumu izmantošanu saistīto risku uzraudzību un mazināšanu.....	3
3. ieteikums. Labāk izmantot ārējo konsultantu pakalpojumu rezultātus	4
4. ieteikums. Uzlabot ziņošanu par ārējo konsultantu pakalpojumu izmantošanu.....	5

Šajā dokumentā ir sniegtas Eiropas Komisijas atbildes uz Eiropas Revīzijas palātas īpašā ziņojuma apsvērumiem saskaņā ar [Finanšu regulas](#) 259. pantu, un tās ir jāpublicē kopā ar īpašo ziņojumu.

I. KOMISIJAS ATBILŽU VISPĀRĪGS IEVADS

Komisija iepērk ārējo konsultantu pakalpojumus, lai iegūtu specializētu kompetenci un zināšanas, kas papildina Komisijas iekšējo dienestu zinātību. Lēmumu izmantot konsultāciju pakalpojumus pieņem Komisijas departamentu vadītāji, pamatojoties uz vajadzībām, risku novērtējumu un pieejamajiem resursiem. Tas palīdz nodrošināt resursu efektīvu izmantošanu apstākļos, kad aug prasības Komisijai, bet vienlaikus pastāv stingri budžeta ierobežojumi.

Lai gan ārējo konsultantu pakalpojumi var nodrošināt Komisijai svarīgu tehnisku palīdzību, Komisija saglabā pilnu atbildību par savu Līgumos noteikto uzdevumu izpildi, tai skaitā politikas izstrādi. Konsultanti ir ārējie resursi, un tie paši par sevi nav integrēti Komisijas iekšējā personāla politikā, kā arī neaizstāj pamatdarbiniekus.

Uz ārējo konsultantu pakalpojumu izmantošanu Komisijā attiecas noteikumu kopums, kuru, kā norādīts ziņojumā¹, Komisijas dienesti ievēro saskaņā ar Komisijas decentralizēto finansiālās pārskatatbildības modeli. Lai gan Komisija uzskata, ka revīzijas konstatējumi neprasa fundamentāli reformēt ārējo konsultantu pakalpojumu izmantošanu, tā atzinīgi vērtē Revīzijas palātas ziņojumu un tajā izklāstītos secinājumus un vēlas vairāk stiprināt pašreizējo sistēmu.

Komisija piekrīt visiem sniegtajiem ieteikumiem.

II. KOMISIJAS ATBILDES UZ REVĪZIJAS PALĀTAS IETEIKUMIEM

1. ieteikums. Pilnveidot pašreizējo sistēmu, kas regulē ārējo konsultantu pakalpojumu izmantošanu

(ERP noteiktais īstenošanas mērķtermiņš: 2023. gada decembris)

Komisija piekrīt ieteikumam, ka:

- a) jādefinē dažādi atbalsta veidi, ko var sniegt ārējie konsultanti;**
- b) jānorāda, kā jāveic vajadzību novērtēšana, kā arī metodes, ar ko novērtē nepieciešamību izmantot ārpalikājumus, nevis iekšējo personālu;**
- c) jāparedz kritēriji, kuri piemērojami darbībām un procesiem, kam jāpaliek Komisijas kompetencē un ko nedrīkst uzticēt ārpalikājumu sniedzējiem.**

Lai īstenotu ieteikumu, Komisija izstrādās īpašus norādījumus. Tas tiks darīts, pamatojoties uz spēkā esošo noteikumu un pamatnostādņu plašo kopumu. Tie ietver tiesisko regulējumu, kas iekļauts Finanšu regulā un publiskā iepirkuma noteikumos, labāka regulējuma pamatnostādnes par ārējo konsultāciju izmantošanu izvērtējumiem un pētījumiem, korporatīvos norādījumus par ārpalikājumu sniedzējiem, kas strādā Komisijas telpās, un finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes (ABAC).

---

¹ Sk. ERP 35. apsvērumu.

Īstenojot šo ieteikumu, Komisija nodrošinās optimālu resursu pārvaldību un līdzsvaru starp nepieciešamību mazināt Revīzijas palātas konstatētos riskus² un vajadzību garantēt pietiekami elastīgu piekļuvi konsultāciju pakalpojumiem. Tam būtu jānodrošina, ka Komisija var īstenot savus mērķus un politikas prioritātes, vienlaikus vienmēr ievērojot pareizas finanšu pārvaldības principu. Komisija atzinīgi vērtē revīzijas ziņojumā iekļautās atsauces uz labu praksi, ko īsteno Komisijas dienesti³, piemēram, attiecībā uz norādījumiem, kas sniegti labāka regulējuma pamatnostādnes un instrumentu kopumā par to, kā jāplāno un jāpamato ārējo konsultantu pakalpojumu izmantošana izvērtējumu veikšanai, un izmantos šo praksi kā paraugu.

2. ieteikums. Uzlabot ar ārējo konsultantu pakalpojumu izmantošanu saistīto risku uzraudzību un mazināšanu

(ERP noteiktais īstenošanas mērķtermiņš: 2023. gada decembris)

Komisija piekrīt šim ieteikumam.

a) Regulāri analizēt koncentrācijas un pārmērīgas atkarības riskus ģenerāldirektorātu un Komisijas līmenī

Kā ziņojumā norāda Revīzijas palāta⁴, dažu veidu korporatīvie riski, kas saistīti ar ārējo konsultantu pakalpojumiem, atsevišķa ģenerāldirektorāta līmenī var nebūt redzami. Šādus riskus regulāri analizēs centrālie dienesti, pamatojoties uz informāciju, kas saņemta no ģenerāldirektorātiem riska novērtēšanas procesā, kā arī pamatojoties uz citiem informācijas avotiem, arī pilnīgiem un precīziem datiem no finanšu pārredzamības sistēmas (*FTS*) (sk. arī Komisijas atbildi uz 4. ieteikumu). Vajadzības gadījumā dienestiem tiks sniegti papildu norādījumi.

b) Precizēt spēkā esošos procesus saistībā ar konkurences priekšrocībām, ko ieguvuši ārējie pakalpojumu sniedzēji ar ilgtermiņa ES pieredzi

Saskaņā ar Finanšu regulu vispārīgie iepirkuma noteikumi attiecas uz visu veidu iepirkuma līgumiem, arī tiem, kas saistīti ar konsultāciju pakalpojumiem. Komisija sīkāk precizēs spēkā esošos procesus.

c) Pilnveidot norādījumus par izvairīšanos no interešu konfliktiem, integrējot riskus, kas vēl nav ietverti

Komisija vēl vairāk stiprinās un precizēs noteikumus, kas saistīti ar izvairīšanos no profesionāliem interešu konfliktiem, un šajā nolūkā izstrādās papildu iekšējās pamatnostādnes papildus tām, kas jau ir ietvertas iepirkuma procedūru rokasgrāmatā. Turklāt Komisija Finanšu regulas mērķorientētajā grozījumā ir ierosinājusi papildu prasības un pienākumus, kas pastiprina spēkā esošos Finanšu regulas noteikumus par konfliktējošām profesionālajām interesēm.

d) Nodrošināt, ka ģenerāldirektorāti identificē kritiskos riskus un ziņo par tiem un ka par šiem riskiem informē Korporatīvās pārvaldības padomi, lai tā koordinētu un konsultētu šādu risku novērtēšanu un pārvaldību

Komisijai ir labi izveidots riska novērtēšanas process, atbilstoši kuram katrs ģenerāldirektorāts regulāri novērtē riskus, kas saistīti ar tā darbību, un par kritiskajiem riskiem ziņo korporatīvajiem dienestiem. Par šiem kritiskajiem riskiem tiek ziņots un arī turpmāk tiks ziņots Korporatīvās

² Sk. ERP 37.–54. apsvērumu.

³ Sk. ERP 28. apsvērumu.

⁴ Sk. ERP 56. apsvērumu.

pārvaldības padomei. Vajadzības gadījumā dienestiem tiks sniegti papildu norādījumi par jautājumiem, kas saistīti ar ārējo konsultantu pakalpojumu izmantošanu.

3. ieteikums. Labāk izmantot ārējo konsultantu pakalpojumu rezultātus

(ERP noteiktais īstenošanas mērķtermiņš: 2023. gada decembris)

Komisija piekrīt šim ieteikumam.

Komisija atzinīgi vērtē Revīzijas palātas pozitīvo novērtējumu attiecībā uz labāka regulējuma satvaru, kurš sniedz norādījumus par ārējo konsultantu pakalpojumu izmantošanu un to rezultātu izplatīšanu, kas palīdz lēmumu pieņemšanā⁵. Tā turpinās analizēt, kā optimizēt Komisijas iekšējo informācijas apmaiņu par gūto pieredzi attiecībā uz visu iepirkto konsultāciju pakalpojumu kopumu, lai korporatīvā līmenī pēc iespējas labāk izmantotu iepirkto pakalpojumus un savāktu informāciju.

a) Sistemātiski pēc pabeigšanas veikt novērtējumus, lai gūtu pieredzi

Komisija veic novērtējumus pēc pabeigšanas, pirms galīgā maksājuma darbuzņēmējam. Tas ietver uzdevumu izpildes / rezultātu pārbaudi un apstiprināšanu saskaņā ar līguma noteikumiem. Ja uzdevumu izpilde / rezultāti neatbilst līguma prasībām, tiek organizēta ierunu procedūra, lai piemērotu līgumsodus. Tie var ietvert cenas samazinājumu zemas kvalitātes dēļ vai līgumsodu par nodošanas kavējumiem. Turklāt, ja tiek konstatēts, ka ir apdraudētas Savienības finanšu intereses, cita starpā tādu pārkāpumu dēļ kā smags pārkāpums saistībā ar profesionālo darbību, pārkāpums Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 2988/95 1. panta 2. punkta nozīmē, krāpšana, korupcija vai būtiski trūkumi līguma izpildē, kuru dēļ līgums tiek izbeigts pirms termiņa vai tiek piemērots līgumsods, darbuzņēmēju var reģistrēt agrīnas atklāšanas un izslēgšanas datubāzē. Šī informācija ir pieejama kredītrīkotājiem visos Komisijas departamentos.

Turklāt Komisija papildus precizēs, ka ģenerāldirektorātiem pēc līgumu pabeigšanas ir jānovērtē gūtā pieredze.

b) Sistemātiski analizēt, vai konsultantu zināšanas ir jānodod Komisijas darbiniekiem

Komisija piekrīt šim ieteikumam. Konsultantu zināšanu nodošana Komisijas darbiniekiem vai citiem konsultantiem, kas turpina konkrēta uzdevuma izpildi, ir nepieciešama, lai veiktu līguma izpildes pārraudzību un nodošanu. Tāpēc Komisija papildus precizēs, ka ģenerāldirektorātiem pēc līgumu pabeigšanas ir jāapsver nepieciešamība nodot zināšanas. Turklāt Komisija izpētīs, vai līgumu paraugos varētu iekļaut fakultatīvu līguma klauzulu.

c) Veikt korporatīva līmeņa pasākumus nolūkā izplatīt gūtās atziņas un rezultātus un apzināt ārējo konsultantu norīkošanas paraugpraksi

Komisija piekrīt šim ieteikumam. Tā izpētīs, kā vēl vairāk veicināt saistībā ar konsultāciju pakalpojumu izmantošanu gūto atziņu un rezultātu apmaiņu un izplatīšanu un labas prakses apzināšanu attiecīgajos Komisijas profesionālajos iekšējos tīklos, pienācīgi ņemot vērā piemērojamās konfidencialitātes un datu aizsardzības prasības.

---

⁵ Sk. ERP 66. un 71. apsvērumu.

4. ieteikums. Uzlabot ziņošanu par ārējo konsultantu pakalpojumu izmantošanu

(ERP noteiktais īstenošanas mērķtermiņš: 2023. gada decembris)

Komisija piekrīt šim ieteikumam.

Komisija piekrīt Revīzijas palātas viedoklim, ka datu par konsultāciju pakalpojumiem kvalitāti var vēl vairāk uzlabot. Komisija jau ir veikusi pasākumus, lai to panāktu, ieviešot īpašus datu kvalitātes noteikumus, ko piemēro Komisijas dienestu veiktajai datu par konsultāciju pakalpojumiem reģistrēšanai (ietverot pareizu norādi par pakalpojumu apakštipu, proti, vai tas ir pētījums, izvērtējums utt.) Komisijas finanšu informācijas sistēmās. Konsultāciju datus, arī par iegādāto konsultāciju pakalpojumu apjomu un veidiem, tagad var publicēt tikai ar nosacījumu, ka ir ievērotas minētās kvalitātes prasības.

Pēc šādām kvalitātes pārbaudēm Komisija turpinās ziņot, izmantojot finanšu pārredzamības sistēmu (*FTS*) — tīmekļa portālu, kas ir pieejams plašai sabiedrībai un ik gadu tiek atjaunināts⁶. Piemēram, dati par 2021. gada līgumiem kļūs pieejami līdz 2022. gada jūnija beigām saskaņā ar Finanšu regulas 38. pantā noteiktajām ziņošanas prasībām.

Komisija apsvērs, kā regulāri ziņot par informāciju, kas būs pieejama *FTS*, un vajadzības gadījumā izskatīs iespēju sniegt papildu ziņojumus.

---

⁶ Saite uz *FTS*: <https://ec.europa.eu/budget/financial-transparency-system/index.html>.